

NOVA

SOČA

(Izdaja za Gorico.)

„Nova Soča“

izhaja vsak petek o polдне in velja s prilogo „Gospodarski List“ vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto . . . . . gld. 4-40,
Pol leta . . . . . „ 2-20,
Četrť leta . . . . . „ 1-10.

Za tuje dežele toliko več, kolikor je večja poština.

Delavcem in drugim manj premožnim novim naročnikom naročnino znižamo, ako se oglašé pri upravnistvu.

„Gospodarski List“ izhaja in se prilaga vsak drugi in zadnji petek meseca. Kedar je v petek praznik, izideta lista že v četrtek.

Uredništvo in upravnistvo je v Marzinjevi hiši, Via del Mercato št. 12, II.

Oznanila

in „poslanice“ plačajo se za štirist' peti-petit-vrsto:

8 kr., če se tiskajo 1 krat

7 „ „ „ „ 2 „

6 „ „ „ „ 3 „

Večkrat — po pogodbi, črke po prostoru.

Posamične številke dobivajo se v prodajalnici G. Likarja in v tobakarnah v Nunski in Solski ulici po 8 kr.

Dopisi pošiljajo naj se uredništvu, naročnina in reklamacije pa upravnistvu „Nove Soče“. — Neplačanih pisem uredništvo ne sprejema.

Rokopisi se ne vračajo.

Deželni zbor goriški

Mnogi slovenski in slovanski listi so se letos več ali manj pečali z deželnim zborom goriškim. Reči moramo takoj, da nismo čitali ne ene pohvalne besede o njem. Po predzadnjem zasedanju smo se tudi mi obširneje bavili z njim ter prišli do zaključka, da razmere, ki vladajo v deželni hiši, so za slovensko dvotretjinsko večino v deželi nezdrave in nečastne.

Češki državni poslanec Eim, dunajski urednik prazkih „Narodnih Listov“, pisal je v večerni izdaji od 19. aprila jako obširen članek o narodnostnih odnosih na Gorškem, katere je večinom dobro in resnično podal svojim čitateljem. Dotaknil se je med drugim tudi našega deželnega zbora in sicer takó-le:

„Deželni volilni red je umeten in takó prirojen, da bi slovenska večina v deželi bila stlačena v manjšino. Vkljub temu je deželni zbor sestavljen takó, da bi si Slovenci mogli priboriti enakopravnost z laško stranko. Toda, žal, stara kletev Slovanov, nedostatek odločnosti in prevelika popustljivost nasproti tujemu življu uzročajo, da slovenski člani deželnega zbora poslužujejo se več italijansčine nego slovensčine. To je sramota, katero moramo tu konstatovati.

V deželnem zboru je poleg virilista knezonsadškofa 21 poslancev. Nadškof se le malokdaj prikaže v deželnem zboru. Med poslanci je deset Slovencev, deset Italijanov in deželni glavar Franc grof Coronini, ki v državnem zboru glasuje z Nemci, v deželi pa skuša ohraniti neko enakost k obema strankama. V deželnem zboru poleg grofa Coronini-ja sedita dva Slovenca in dva Italijana, v deželnem šolskem svetu eden Slovenec in eden Italijan. Deželni zbor je narejena tihota, stoječa voda, ki gnjuje. V zboru ni skoro nikakih razprav. Vse se pripravi poprej v odsekih, zbor pa posluje le kot nemi glasovalni stroj. Predsednik in tudi vladin zastopnik le pri posebnih prilikah govorita slovenski.“

Takó češki državni poslanec Eim. Eno samo trditev moramo nekoliko popraviti. Ni namreč resnično, da slovenski deželni poslanci se poslužujejo več italijansčine nego slovensčine. Kedar slovenski poslanci podajajo ali zagovarjajo svoje predloge in nasvete, ali kedar poročajo v imenu odsekov, poslužujejo se redoma le slovensčine, predlog sam pa prečitajo tudi v italijansčini. Italijanski poslanci poročajo italijanski, zapisnikar pa prečita njih predloge tudi slovenski. Edini razloček v tem pogledu je ta, da slovenski poslanci sami prečitajo predloge tudi v italijansčini, dočim laški poslanci tega ne storijo; Slovenci znajo vsi tudi italijanski, dočim Italijani slovensčine ne poznajo niti za silo. — Nekdo je izjavil svoje prepričanje, naj bi tudi slovenski poslanci poročali le v svojem jeziku, a italijanske prevode predlogov naj bi prečital zapisnikar. Kakor ti meni, takó jaz tebi! Na tak način bi se ne pripravilo več, da bi se „Corrierov“ poročevalec krohotal, ako bi kak slovenski poslanec káko besedo slučajno napačno naglašal.

Z veliko večjo pravico pa bi bil posl. Eim trdo prijel nad deželni odbor v obče, a slovenska odbornika še posebej. Deželni odbor, v katerem sedita dva slovenska in dva italijanska zastopnika in ki posluje v deželi, ki je v dveh tretjinah slovenska, — smatra edino le italijansčino za svoj uradni jezik. To je takó skeleča zausnica za slovensko uho, takó neznošno preziranje in zaničevanje slovenske deželne večine, da razsodnemu človeku ne more na nikak način v glavo, kakó morejo v tej deželi vladati taki odnosaji še v l. 1892. po rojstvu Gospodovem.

Deželni odbor tiska in izdaja svoja poročila deželnemu zboru o medletnem delovanju tudi v slovenskem jeziku, daje na slovenske vloge tudi slovenske rešitve — kolika milost! — toda vsa svoja poročila v zboru podaja izključno le v italijansčini; niti odborovi predlogi se ne prečitajo tudi v slovenskem jeziku. Ako hoté slovenski poslanci sklepati o

predlogih deželnega odbora, umeti morajo italijanski; ako hoté slovenski poslušalci umeti, o čem poročá in kaj predlaga deželni odbor, umeti morajo jezik deželne manjšine. Če taki odnosaji niso žalostni in sramotni za slovenski narod na Gorškem, če se radi njih ne čutimo do skrajnosti užaljene v svojih narodnih čustvih, če se jim ne upremo z največjo odločnostjo, potem res ne vemo, kaj je narodna zavest in kaj zahteva od nas naša narodna čast, naš ugled, naša korist. Narod, ki bi mirno gledal táka in enaka žaljenja in sramotjenja od strani svojih drugonarodnih sosedov, katerih je poleg tega še za polovico manj v deželi, ni vreden, da ga kdo spoštuje; „kdor samega sebe ne časti, vreden ni“, pravi naša prislovica. In ako bomo goriški Slovenci še nadalje trpeli take nezdrave in sramotilne odnošaje v deželni hiši, potem res ne zaslužimo, da bi nas spoštovali naši laški sosede, katerim delamo prostovoljno tlačo, o, potem bodo imeli skoro prav, ako nas bodo še nadalje psovali s svojim — „sužnjem“. Ali zaslužimo kak drug pridevek? Proč torej z mlačnostjo, kajti „scia-vi“ ne maramo biti nikomur, toliko manj peščici prenapetih laških sosedov!

Kakó prostovoljno in z lahko vestjó delamo Slovenci tlako — kakor pravi sužnji (scia-vi)! — svojim laškim sosedom, stanam živi in najboljši priči naša slovenska deželna odbornika. — Pri sejah deželnega odbora govorita le italijanski; no, to še nič ni. V deželnem zboru pa tudi onadva poročata le v italijansčini; niti predlogov ne podata tudi v slovenskem jeziku!

Upraša se torej: Zakaj deželni odbor ne posnema načina, po katerem poročajo razni odseki? Zakaj slovenska odbornika ne poročata v slovenskem jeziku? Kakó pa prideta slovenska odbornika do tega, da sestavljata poročila v italijanskem jeziku? Kdo ju sili? Ako bi jima pa kdo prigovarjal, naj za Boga nikar ne uvájata nikakih „novotarij“ (razumi: „slovensko uradovanje“) v deželni odbor, ali nimata na ostajanje tehtnih razlogov, s katerimi razbijeta v prazen nič vsakoršno nasprotno prigovarjanje? — Kaj bi pa bilo, ako bi slovenska odbornika ne znala toliko italijansčine, da bi mogla uradovati v tem jeziku? Treba bo našemu narodu pri prihodnjih volitvah res razmišljati, ali bi ne kazalo poslati v deželni odbor takih zastopnikov, ki ne bota znala italijanskega jezika?! Kaj potem?

Iz vsega tega je razvidno, da smo Slovenci sami krivi, ako se naša narodnost prezira in žali celó iz deželne hiše, kjer bi enakopravnost obeh narodnostij morala biti spoštovana do skrajnosti!

Po deželnem odboru se ravna vse, kar se godi in vrši v deželni hiši. V pisarnicah je vse italijansko; vsa osnova in uprava ima italijansko lice. Slovenec, ki ne zná italijanskega jezika, bi brez pomoči uradnika ničesa ne našel v knjigah ali v arhivu. Knjige imajo le italijanske naslove, italijanske razpredele (rubrike), skratka: vse je italijansko! In to v deželi, v kateri živi 145.000 Slovencev in 75.000 (!) Furlanov! Zakaj knjige nimajo tudi slovenskih naslovov in slovenskega teksta nad razpredeli?!

Hitropisni zapisnik (ki pa ne zasluži tega imena!) je pristna slika laškega gospodstva nad slovensko deželno večino. Zunanji naslov je le italijanski. Slovenec, ki ne ume književne italijansčine, ne bo vedel, da ima v rokah zapisnik deželnega zbora gorškega! Notri je vsa osnova, katero izvršuje zapisnikar, izključno le italijanska. Zakaj se zapisnik našega deželnega zbora ne izdeluje po izgledu kranjskega ali češkega? Na Kranjskem je le 25.000 Nemcev, vendar ima hitropisni zapisnik do skrajnosti dvojezično lice. Zunanji naslov je slovensko-nemški; notranja osnova, katero prireja zapisnikar, istotakó. Potem pa sledi vse, kakor kdo govori. Umesne klice (n. pr. dobro! takó je! prav res!) podaja zapisnik v obeh jezikih, prej v tistem jeziku, v katerem so se slišali, takoj zraven je pa prevod v drugem jeziku. Takó daleč sega na Kranjskem enakopravnost nemščine in slovensčine!

Do enake naredbe bo moralo priti prej ali slej tudi v deželnem zboru gorškem!

In s tem bodi konec našim spominom na preteklo zborovanje našega deželnega zbora. Vemo, da se z njimi marsikje nismo prikupili, kar pa tudi ni naš namen. Molčalo in prizanašalo se je že več kot preveč in skrajni čas je, da se začne govoriti in popravljati dosedanje grehe v deželni hiši poknežene grofovine goriško-gradišanske!

Kromberžki vodovod.

II.

Gospod Alfred grof Coronini se je, to se umeje, jako zameril goriskim mestnim očetom, da je prekrizal njih račune. Prepričali so se, da so se motili, ko so mislili, da bo gospod grof mirno gledal, ko mu samostalno odzamejo novih studencev ter napeljejo jih v mestni vodovod. Toda gospod grof se je krepko postavil v bran proti takemu početju magistratove gospóde ter o-vadil vso reč c. kr. okrajnemu glavarstvu. S tem si je gosp. grof pridobil tudi hvaložnost Kromberžanov, ker se je krepko potegnil ob enem za njih koristi proti samovolji gorškega magistrata.

Nekateri Goričani so takrat mnogo zabavljali proti grofu Alfredu Coronini-ju, češ, da iz same škodoželjnosti dela tolike sitnosti in zapreke našim preskrbnim mestnim očetom, mej tem ko meščani trpimo na nedostajanju dobre pitne vode, a temu ni kriv grof Coronini, marveč naši modri mestni očetje sami, ki so v borbi proti gospodu grofu in Kromberžanom hodili po jako krivih poteh. Ako se je pa grof uprl tudi najnovejšim samovoljnostim gorškega magistrata, je po povsem naravno in lahko umljivo, kajti vsakdo brani svoje pravice, kakor zná in more.

Na ovadbo gospoda grofa določilo je tržaško namestništvo z odlokem 16. marca 1890., naj posebna komisija preišče magistratova dela v Krombergu; to se je tudi zgodilo. Komisija je našla vse takó, kakor je razložil grof Alfred Coronini v svoji ovadbi.

Kakó se je potem reševala ta zadeva, ne bomo opisovali, ker bi naše poročilo preveč naraslo. Zató pridemo takoj na določbo tržaškega namestništva z dne 17. julija 1890., s katero je na podlagi izjave inženirja Bonavia dalo gorškemu magistratu dovoljenje, da sme napeljati v mestni vodovod nekaj studencev, o katerih nič ne govori pogodba med grofom in magistratom iz l. 1888.

Goriški magistrat je takoj hitel napeljati omenjene studence v mestni vodovod. Dne 5. avgusta 1890. je grof ustavil nekega delavca, ki je začel enega omih studencev napeljavati v vodovod, z izjavo, da on ni dobil še nikakega odloka od oblastnige. — Dne 6. avgusta je našel grof zopet onega delavca pri delu, toda pod varstvom enega žandarja. Na grofovo zahtevo pa sta se zopet oba odstranila, ker jima je grof zatrdil, da ni dobil še nikakega odloka v roke.

Dne 8. avgusta je našel na onem mestu zopet onega delavca, toda zdaj v spremstvu petih žandarjev, ki so imeli puške postavljene v piramido. Ko so žandarji zagledali grofa, skočili so po koncu in zgrabili za orožje, da bi mu zabranili pot k studencem.

Gospoda grofa Alfreda Coronini-ja je silno razburil ta prizor, da je zaklical: „Fünf, sechs Mann und eine ganze Stadt gegen Einen, dass ist doch eine Feigheit! (Pet, šest mož in eno celo mesto proti enemu, to je vendar strahopetnost!)“ Grof stopi srčno naprej ter priskoči k studencu, ki je bil v delu. Žandarji skočijo za njim, obkolijo ga ter odvedejo nad eno uro hoda k nogam v gorški zapor. Še le v zaporu mu je bil uročen znani odlok tržaškega namestništva, o katerem smo govorili nekoliko višje. „Corriere je takrat vriskal od radosti, da je grof sedel v preiskovalnem zaporu,

češ, „giustizia per tutti (pravica za vse),“ torej tudi za Alfreda grofa Coronini-ja.

Predno je torej grof dobil v roke znani namestniški odlok, s katerim je goriško mesto dobilo dovoljenje začasno prilastiti si grofove studence, začela so se izvrševati potrebna dela, katera je okrajno glavarstvo dalo orožnikom v varstvo. Grof o vsem tem ni nič vedel; zato je prišel v zapor. Kakó je končal ta zapor, to smo o svojem času naznanili. Grof je bil obsojen na 200 gld., kateri so prišli na dobro ubožcem kromberške občine.

Proti namestniškemu odloku z dne 17. julija 1890., št. 10.850 podal je grof 22. avgusta ugovor na visoko c. kr. poljedelsko ministerstvo.

Kaj se je godilo dalje, je znano našim pozornim čitateljem Ministerstvu, e namreč ovrglo gori omenjeni namestniški odlok, vsled česar so se morali ugrabljeni studenci vrniti praviim lastnikom; ob enem je pa dobilo c. kr. okrajno glavarstvo nalogo, naj se ono, ne pa namestništvo, izjavi kot prva instanca v tej prepirmi zadevi.

Za naše mestne očete je bil to seveda jako hud udarec, katerega niso mogli kar takó prenesti. Zató so sklenili v seji 7. aprila 1891., da proti ministerski razsodbi se pritožijo na upravno sodišče. Izvršitev tega sklepa je bila izročena dr. Verzeznassiju. Da so gospodje pogoreli tudi pred upravnim sodiščem, o tem smo govorili o svojem času.

Zaradi tega neuspeha, ki je po vrhu stal še nekaj tisočakov, bode naš magistrat moral na novo tožariti se z grofom Coroninijem; prvo besedo bo imelo goriško glavarstvo. Ako sta pa pretekli dve celi leti za gori opisane početne navskrižnosti, koliko let bi prešlo, predno bi bila cela ta vodna zadeva rešena v vseh instancah?! Koliko let bi goriški meščani morali še zdihovati po dobri in zadostni pitni vodi, dočim bi mestni očetje trosili tisočake za pravdo z dvomljivim uspehom? Pomisliti moramo, da naš državni poslanec Alfred grof Coronini je bogat mož, kateremu stroški ne bodo delali preglavice, dočim bi prav stroški te pravde utegnili postati usodepolen udarec za mestne finance.

Kak nauk naj si naši mestni očetje posnamejo iz tega, je očitvidno. Ako hoté najkrajšim načinom rešiti vodno uprašanje, morajo začeti vse drugače postopati proti takemu možu, kakoršen je naš državni poslanec visokorodni gospod Alfred grof Coronini.

To je zgodovina kromberškega vodovoda do današnjih dnij. Zdaj se vrše, kakor smo že poročali, pri gorškem glavarstvu obravnave o zahtevi gospoda grofa, da mora mesto povrniti za odškodnino tisto svoto, katero je goriško mesto prejelo od zasebnikov za prodano vodo iz ugrabljenih studencev. Kakó konča ta pravda, bomo poročali o svojem času.

DOPISI

Iz Bolea, 26. aprila. (Občinski računi). — V zadnji številki „Nove Soče“ je bilo čitati, da je deželni zbor neko našo prošnjo v občinskih zadevah prepustil v rešitev deželnemu odboru. Kakó po pravici je ta sklep osupnil Bolčane, razvidno bo častitim čitateljem iz naslednjih vrstic.

L. 1889. je bivši naš župan Matija Jonko izdelal nove račune za celih 11 let, to je od l. 1878. do 1888.; izdelal mu jih je prav za prav neki gospod v Gorici. Gospod Jonko je bil trdnega prepričanja, da mu tudi te račune, kakor po navadi, potrdi njegova pokorna večina v občinskem staraštvu. Ako se to zgodi, bil je gotov tudi potrdila od deželnega odbora.

Toda reč zasuknila se je malce drugače. V občinskem staraštvu je g. Durjava dokazal, da oni računi so v marsičem pogrešeni, povsod, seveda, le v škodo občanam naše županije. Na njegov predlog je bil potem izvoljen odsek treh starašin, ki je imel nalogo: pregledati račune vseh enajstih let. Odsek se je takoj lotil ne premahnega in ne prelahkega dela ter našel oko-

li 2000 gld. razločkov v korist občine. Ko je prišel odsek s svojim obširnimi poročilom pred občinsko starištvom, odrezal se je gospod J. prav na kratko, da on ne priznava odsekov pregledovanja, ampak da pošlje vse račune deželni odboru v pregled in potrdilo. To je tudi res storil marca meseca 1. 1890. Pa tudi nekateri občinarji so se obrnili do deželnega odbora s posebno prošnjo, naj bi čim prej rešil Jonkove račune, ker od zavlačevanja bi trpela občina škodo. Toda potekal je mesec za mesecem, pretekli sta dva leti, a deželni odbor se ni zganil; Jonkovi računi ležali so in še leže pri njem kakor zakopani. Prosilci so med tem časom poslali deželni odboru tri pogone (Betreibung), a še odgovora niso dobili. Upamo, da je veleslavni deželni odbor dobil našo prošnjo in naše pogone in da — se niso zgubili kje pod kako klopjo.

Opomniti nam je še, da je med tem časom g. Jonko pri volitvah propadel in da imamo zdaj na čelu župana, ki nič bolj ne želi nego da bi deželni odbor rešil račune njegovega prednika. To pa želi tembolj, ker je gospod Jonko po padcu izplačal novemu županu vse razločke, katere je našel omenjeni odsek, oziroma njegov načelnik g. Durjava. Na to je bilo potrebno edino še to, da bi deželni odbor vrnil Jonkove račune. Toda to se še dandanašnji ni zgodilo. Poročevalec o takih rečeh v deželnem odboru je menda gosp. dr. kolaj Tonkli.

Naposled smo bili siti čakanja in podali smo deželni odboru peticijo, naj bi pa on poskrbel, da bi deželni odbor rešil Jonkove račune. V zadnji seji 12. t. m. je prišla naša prošnja res na dnevni red, poročal je o nji — gosp. dr. Nik. Tonkli, torej tisti, proti kateremu v prvi vrstvi je bila naperjena naša peticija. Na njegov predlog je deželni zbor prepustil našo peticijo v rešitev — deželni odboru.

Zdaj smo torej zopet tam, kjer smo bili poprej! Uprasha: Ali veleslavni deželni odbor ni imel dosti časa v dveh letih, da bi bil rešil Jonkove račune? Ali je torej deželni odbor zaslužil v tej zadevi toliko zaupanja od deželnega zbora, da je njemu izročilo našo peticijo v rešitev? (Komu pa? Uredn.) Ali bi ne bilo bolj umestno, ako bi bil deželni zbor trdo prijel svoj odbor ter povedal mu prav določno in jasno, da tako se ne postopa s pošteni deželani, ki se borijo za pošteno in pravično reč, katero bi moral deželni odbor sam nadzorovati! Gospodu dr. N. T. pa naj bi bil deželni zbor povedal, da je v dveh letih bilo že dovolj časa za rešitev; čas, kateri jo porabil v odseku za ono poročilo o naši peticiji, porabil naj bi bil za rešitev Jonkovih računov, pa bi bila rešena ta zadeva. Ako deželni odbor s toliko malomarnostjo podpira nemarne župane, potem ni še čuditi, ako v mnogih županijah vladajo razmere, ki v nobeni drugi deželi niso mogoče.

Cerkno, 24. aprila. — Zadnjič smo posvetili nekoliko vrstic rajnkemu monsign. dekanu I. Jeramu ter s kratkimi besedami povedali, kakšen je bil.

Danes pa naj spregovorimo nekoliko besedij tudi o rajnkem g. Ant. Selaku, ki je bil Jeramu v nekaterih rečeh popolnoma enak. G. A. S. rodil se je 1. 1826. v Planini, pol ure od Cerkna oddaljeni vasi. Izšolal se je v Gorici in nekoliko časa tudi v Karlovcu. Prva služba njegova je bila v Volčah, kjer je komaj eno leto kapelanoval. Ljubezen do rojstnega kraja gnala ga je, da se je oglasil za Cerkno; njegova želja se je izpolnila.

Blizo sedem let je tu služboval kot kapelan, opravljajoč ob enem službo dekana in kapelana, ker prvi je bohehal. Ob času hude griže, ki je tedaj razsajala, je bil sam. Le železni naravi se je moral zahvaliti, da je ostal čvrst in vstrajen v težki službi. Leta 1858. preseli se na mesto dekanovo v Novakih in tu je skozi celih 28 let opravljal težko hribovsko službo. Ni se čuditi, ako je mož opešal in tako zgodaj prošil za pokoj.

Daljne in težke Davče na Kranjskem, spadajoče pod duhovnijo Noveke, dajo mnogo opravila vsakemu še tako močnemu možu; zato je pa kmalu čutil v prsih, da ni več za hribe in prošil za pokoj.

Leta 1886. gre v pokoj in se preseli v Cerkno. Tu je mož do zadnjega časa zelo pomagal kapelanom v spovednici in sploh kjer je bilo treba.

Lansko leto začela ga je noga boleti; šel je v Gorico k usmiljenim bratom, da bi mu pomagali. Spočetka se je zdelo, da mu je bolezen prešla iz nog. Toda bolezen se je čedalje bolj širila, dokler mu ni 11. aprila odbila zadnja ura.

Rajnik g. Anton je bil mirnega in tihega značaja; če je le mogel, ognil se je šumečih preprirov. Kadar jo bil pa čas in na pravem mestu, ni zaostal, povedal je tudi in storil, kar je bilo treba.

Posebno se je pa odlikoval s kratkočasnostjo in gostoljubnostjo. Kdo pozabi dneve v Novakih? Komu niso znani „jodlarji“ in Riharjeve pesmi spremljane s kitaro?

Obiskovalec, če tudi žalosten, moral se je razveseliti v družbi rajnkega g. Antona in pri kapljici izvrstnega dolenca, po šest let starega.

Poleg tega je bil izvrsten duhovnik, goreč za službo božjo, skrben za cerkev in šolo, dober oskrbnik in spreten upravitelj pri cerkvenem premoženju.

Bil je ob enem velik dobrotnik dijakom cerkljanskim in tudi gospodom kapelanom v Cerknem; njemu se imajo mnogi zahvaliti za marsikaj dobrega. Dobre svete je dajal vedno mladim gospodom.

Dne 13. aprila vršil se je pogreb obeh skupaj. Dasi je bil za duhovnike neugoden čas, vendar se jih je zbralo 17. Najstarejši župnik, g. Fr. Sitar, vodil je pogreb. — Ob 10. uri podajo se duhovniki najprej v farvož po dekana, ter ga spremljajo v cerkev sv. Ane; potem pa, pustivši ga na sredi cerkve, grede po g. Selaka.

Pač čudni prizori! Dva duhovnika na enkrat imeti pred seboj — v mrtvaški rakvi, je pač gniljivo!

Po opravljenih zadušnicah vzdignejo pogrebi oba na svoje ramena in spremljani od duhovnikov in velike množice ljudij pomikajo se proti sv. Jerneju. — V cerkvi sv. Jerneja opravi sv. opravilo g. Wester, vikarij iz Otaleža, velik prijatelj rajnkemu Selaku. Bilo je že poldne; in zdajci položijo oba v en grob, kar je tudi rajnik dekan želel.

Tako smo izročili materi zemlji — dva vrla moža, ki sta skupaj živela, skupaj zbolela, skupaj umrli in skupaj v enem grobu pokopana.

Ona dva sta že položila račun hisevanja, saj sta bila dobro pripravljena za to; upamo, da sta tudi prejela plačilo za trudopolno življenje, ki je bilo večkrat grenko in viharno.

Mirno spita in počivajta v hladnem grobu, Bog bodi Vama milostljiv!

Modrece pri Sv. Luciji, 23. aprila. — Revez je le revež; kamor se obrne, le revež ostane in le redko kedaj se dobi mož, ki bi imel z njim usmiljenje. (?) Meseca julija lanskega leta je bil baje skovan načrt o razdelitvi občinskih zemljišč, ki bi moral priti dne 19. jul. l. l. v starištvni seji v pretresovanju.

Pred tem časom bi moral biti skozi 14 dni razgrujen v občinski pisarnici, da ga lahko vsakdo prebere.

Mi nismo videli ne slišali o načrtu, niti vedeli nismo, kedaj se je ta načrt pretresoval v seji. Uprasha: s mo starešine, ali je bil res načrt pri seji pretresovan. Nekateri se vedeli niso, da je bilo sploh kaj omenjenega o tej zadevi dne 19. julija l. l. Resnično je, da niti prebran ni bil načrt pri seji.

Več kakor sto let uživamo pravice celega obč. zemljišča, in zdaj, kar naenkrat se nam hočejo vzeti te pravice brez vsakega odškodovanja. Ali ni to v nebo upijoča krivica? Ako bo res načrt potrjen, potem ubožci ostanejo brez drv.

In vendar poglavitna stvar je, da so vsi zadovoljni z razdelitvijo. Tu pri nas pa vsi volivci tretjega razreda so nasprotni temu, da bi se občinsko zemljišče razdelilo takó, kakor županstvo hoče. Pravični razdelitvi niso nasprotni, temuče le krivični. Sicer pa o tem bomo še govorili, ako se stvar na bolje ne obrne.

(V časopisih ni mesto za take razprave. Ako hočete koristiti svoji stvari, morate se najpoprej poslužiti drugih potij, kakor delajo v drugih občinah. Na Trnovem pri Kobariču so tudi sklenili na podoben način razdeliti občinski svet, a ker so se revnejši občinarji uprli, bodo se načrti morali spremeniti. Pojdite in storite tudi vi takó! Uredn.)

Iz Prvačine, 19. aprila. — Pred dobrim letom smo ustanovili telovadno društvo „Prvaški Sokol“. Pravila je veleslavno c. kr. namestništvo potrdilo, sokolske opravne pa ne, z izgovorom, da oprava, kakoršne naris mu je društvo poslalo na pogled, ni primerna telovadnemu društvu. Ker je pa „Sokol“ brez opravne toliko kolikor ptica brez perut, zato je oni izgovor velesl. namestništva le cokla našemu itak skromnemu vozičku, drugega nič. — V tej zadevi je naš državni poslanec veleč. g. dr. Anton Gregorič interpeloval visoko c. kr. vlado v državnem zboru, a doslej ni še dobil odgovora.

Tako postopanje visoke vlade nas močno žali v naših narodnih čustvih in državljavskih pravicah. Neumevno nam je, zakaj se z nami dela razlika! V Gorici in v Trstu so slovenska in italijanska telovadna društva s svojimi opravami, zakaj naj bi bilo nam zabranjeno, kar je drugim dovoljeno? Avstrijski Slovani smo bili vselej zvesti podaniki vladarske hiše habsburške in doselej nismo dali še nikakoršnih povodov, da bi se nas drugače sodilo. Ako vlada podpira avstrijske Slovence, podpira temelje, na katerih sloni ta država! Sicer pa mi ne zahtevamo kdo vé kakih podpor, marveč le pravice in enakopravnosti z državljani drugih narodnostij. Kar je dovoljeno drugim, bodi dovoljeno tudi nam! Drugega ne zahtevamo! Nikakor pa ne moremo gledati za mirno krvjo, da Fet in Ahmed sedita pri bogato obloženih mizah, krotki Mirza pa da tava po svetu prepevajoč znano pesnico o — črni nehvaležnosti (Ne čudite, se, da smo Vaš dopis takó grozno oskubli, da ga komaj spoznate za svoje duševno dete. Ni drugače, saj veste zakaj! Ur).

Politični razgled

Notranje dežele.

Državni zbor. — Poslanska zbornica imela je v tork svojo prvo sejo, h kateri je prišlo že nenavadno obilno poslancev, kajti radovednost o sedanjih zamotanah političnih odnosih je velika. — Iz te seje so zanimive nekatere interpelacije. Nemški nacionalec dr. G e s s m a n n s tovariši stavlil je naslednjo interpelacijo:

„Izpost državnega in deželnega poslanca Vjekoslava Spiničiča iz profesorske službe na c. kr. ženskem učiteljski v Gorici, kateri na drastičen način razkriva popolno politično brezpravnost državnih uradnikov in državnega učnega oboja v Avstriji, spravil je na dnevni red nad vse akutno (ostro) uprašanje o ustavitvi službene pragmatike in disciplinarnega prava, nedotakljivega od samovoljne sedaj vladajočega sistema, za imenovane kategorije državnih uradnikov. — Podpisanci uprašajo zaradi tega grofa Taaffeja kot šefa državne uprave, ali hoče predložiti visokemu državnemu zboru predlogo o uvedbi službene pragmatike in disciplinarnega prava za državne uradnike in za državno učno oboje?“ Sledi 17 podpisov. — Poroča se nam iz zanesljivega vira, da nacionalec in protisemiti ne ostanejo le pri tem koraku, marveč da pojdejo še dalje, vlada bo imela torej tudi z njimi mnogo opraviti radi Spiničičeve zadeve.

Posl. dr. Menger in tovariši interpelujejo vlado zaradi sleparskega računanja potujočih agentov, ki delajo mnogo škode nevednemu ljudstvu. — Posl. M a s a r y k s tovariši interpeluje zaradi Gaučeve prepovedi o priliki 300-letnice Komenskega. — Poslanec E i m s tovariši interpeluje vlado zaradi Spiničičevega odpusta. Interpelacija je obširna in poučna. Priobčimo jo prihodnje. Podpisali so jo Mladočehi, od Slovencev pa kanonik dr. Lavoslav Gregorec. — Poslanec Ž a č e k interpeloval v imenu Moravancov kakor posl. Masaryk v imenu Mladočevov.

Opozicija na Češkem proti sedanjim vladnim razvijam se čedalje ostreje; največja pospešiteljica je vlada sama, ki od časa do časa priliva olja na plamteči ogenj med zavednim narodom češkim. Po znani prepovedi o priliki 300-letnice Komenskega izdala je vlada koncem preteklega tedna naredbo, s katero je vzročila med češkim narodom tolik vihar, kakoršnega do zdaj menda še ni bilo. — Čitateljem našim je znano, s koliko odločnostjo se je uprl ves češki narod proti razdelitvi kraljestva v „nemški“ in češki del v zmislu zloglasne „sprave.“ Ko je pa bila „sprava“ pokopana, šla je vlada Nemcem na roko s tem, da je začela razkrojitev kraljestva izverševati upravnim putem. Začela je s sodnijskim okrajem tepliškim (Teplice). Ker se pa enake učebe ne smejo izvršiti brez dovoljenja deželnega zbora češkega, moremo si misliti, kakó je ves češki narod po koncu zaradi takega vladinega čina. Po vsem kraljestvu kar vré med narodom; shodi in društva protestujejo v najostrejših oblikah proti vladini naredbi ter zahtevajo, naj se vlada postavi na zatožno klop. Mladočehi so brzojavno sklicali shod vseh svojih deželnih in državnih poslancev, ki so po 4-urni burni razpravi sklenili, da stavijo v državnem zboru predlog, naj se vlada postavi na zatožno klop. Ker mora za tak predlog biti 40 podpisov, a ker je v državnem zboru le 35 Mladočevov, dobiti bodo morali še 5 podpisov med svojimi ožjimi prijatelji. Vrh tega so se s posebnim kolektivem obrnili do naroda. — Staročehi in veleposestniki so tudi vsi razburjeni in razdraženi radi omenjenega vladinega koraka. Staročehska zastopnika sta izstopila iz komisije, katere izvršuje razdelitev kraljestva v dva dela.

Najhujši odpor med narodom pokazal se je na ljudskem shodu v S l a n e m, kjer se je bilo zbralo nad 2000 mož od blizu in daleč. Govorila sta poslanca dr. Ed. Gregor in Janda. Gregorov govor je vzročil grozen vihar med silnimi množicami naroda; njegov govor priobčujejo listi vseh strank in narodov zaporedoma. Govoril je ob opoziciji, kakoršno bi češki narod lahko uprizoril proti dunajski vladi. Dejal je med drugim: „Kaj pa, ko bi vsi župani ali vsaj večina njih ne vršila naloge v prenešenem področju? To bi videli, kake zmešnjave bi nastale, kakó bi se pretreslo to centralistično poslopje.“

So pa tudi še druga sredstva opozicije in jaz podam le kot zgodovinski fakt, kako so Italijani dovršili opozicijo proti Avstriji. Nakrat so se umislili, da ne bodo več kadili avstrijskih smodk in tobaka. V deželah češke krone popuši se na leto za 20 milijonov. Ako bi kar nakrat nihče nas ne pušil, to bi bil udarec za državne blaginje! — Gospoda, jaz vam tega sicer ne svetujem (viharna veselost), toda premisljajte o tem in pripravljajte se!

In kaj bi bilo, ako bi češki narod kar nakrat ne igral več na loterijo — kar je vrhu tega še nenraven šindl — to bi se država kislila, ko bi zgubljala leto število milijonov. Jaz sicer k temu ne svetujem (veselost), toda blagovolite o tem razmišljati in pripraviti se!

Kaj bi bilo, ko bi sklenili, da ne bomo več kupovali blaga, ki prihaja k nam iz inozemstva in od katerega dobiva država velike dohodka na carini? . . . . .

Mi hočemo biti zopet sami gospodarji v svoji domačiji in sili smo že, da bi v vsaki malenkosti bili odvisni od Dunaja.“

Kar je govoril dalje nočemo navajati, ker poznamo tiskovne odnose v Gorici, dasi so mnogi listi objavili ta govor bodisi v celoti ali

v važnejših odlomkih. Iz tega se pozna, kak duh veje zdaj na Češkem.

Mladočehi. — Predlog mladočehskega kluba, da bi se minister Schönbörn postavil na zatožno klop, imel je v tork zvečer že zadostno število podpisov; 34 je Mladočehov, dalje Staročehi Schvarz, Seichert in Svobila ter Jugoslavnici dr. Gregorec, dr. Laginja in Spiničič.

Mladočehski klub je poslal deželni odboru v Prago poziv, naj tudi on protestuje proti Schönbornovi naredbi. — Spiničič in dr. Laginja sta se v tork zvečer udeležila seje mladočehskega kluba kot poslušalca. Bila sta živavno pozdravljena.

Hrvatsko. — V Zagrebu je začel izhajati „Hrvatski Narod“ za pripravo ljudstvo po dvakrat na mesec. Do konca leta stane le 60 kr. List zastopa nazore „stranke prava“ (Starčevićev). Za prva številka je bila zaplenjena, kar pač ni vesel začetek.

„Hrvatska“ od sobote proglašala naslednje liste kot tople zagovornike „stranke prava“: „Naša Slova“, „Il Diritto Croato“, „Katališka Dalmacija“, „Crvena Hrvatska“, „Glas Hercegovca“, „Kearner“ (na Reki) in „Hrvatski Narod.“

Gosp. August H a r a m b a š i č, odlični hrvatski pesnik in sourednik „Hrvatske“, promoviran je bil na zagrebškem vseučilišču v doktorja prava.

Zunanje države.

Italija. — Med Italijo in Švicco je naposled vendarle sklenjena trgovinska zveza, ki pride do celjave najdalje do avgusta.

— Italijanski kralj Umberto I. poseti baje s svojo soprogo kraljico Margarito 9. junija nemški dvor v Berlinu.

— V Italiji je nenadoma nastala ministrska kriza vsled finančnih težav. Ministerstvo bi bilo rado imelo novih milijonov, zbornica je pa bila drugačnih mislij. Kriza ni še po vsem rešena.

Francija. — V tej državi so začeli anarhisti uprizorjati grozna zlodejstva — z dinamitom. V Parizu rušijo kar cele hiše. Glavni vodja anarhistov Ravachol je bil ujet. V ponedeljek se je porušila esled dinamita pa tista hiša, v kateri je bil ta zločinec ujet; več ljudij je ubitih in smrtno ranjenih. Razburjenost po Parizu je velika. V tork je imela začeti porotna obravnava proti Ravacholu, a porotniki so se zbalji in niso prišli, ker bali so se, da bi hiša in celo sodišče z Ravacholom vred ne zletela v zrak. Ravachol je bil obsojen na dosmrtno ječo.

Domače in razne novice

Dr. Anton Gregorič odpotoval je v tork na Dunaj, da se je udeležil prvih sej poslanske zbornice. Danes se pa vrne z Dunaja, ker bota v nedeljo občina zbora dveh društev, katerima je on predsednik. Dokler se naše podporno društvo ne uredi v zmislu novih pravil, kar daje mnogo opravila, ostane v Gorici.

„Goriški Sokol“ priredi v nedeljo 8. maja v svojih prostorih pri „Zlati zvezdi“ veselico s petjem, igro in plesom. Polovica čistega dohodka odloči se za prihodnjo božičnico „Sloginik“ učenih zavodov.

V soboto 23. t. m. vršil se je v dvorani društva „Casino di cura“ jako zanimiv koncert gojenk znanega glasbenega učitelja gosp. T. pl. Gasteiger-ja. Udeležba je bila jako številna iz vseh boljših krogov našega mesta brez razlike narodnosti. — Mi omenjamo ta koncert radi tega, ker je sodelovala pri njem tudi odlična Slovenka, v Čitalnici naši vrlo dobro znana igralka na glasovirju — g.čna Olga Premrou. Igrala je Webrovo „Vabilo na ples“ s toliko dovršenostjo, da je vzbudila viharno pohvalo med izbranim občinstvom. Vrli gospodični moremo le častitati na tem uspehu. Pozneje je g.čna Olga nastopila še dvakrat; drugič je spremljala g. C., ki je sviral na goslih Wiena wskega „Legendo“; tretjič pa je nastopila v družbi treh drugih gospodičen, ki so imela dveh glasovirjih svirale Wagnerjevo „Cesarsko koračnico“. Gospodične so žele gromovito pohvalo. Vsi udeleženci jako hvalijo ta koncert mladih gospodičen, ki so se izučile glasbe pod imenovanim gospodom Gasteigerjem.

Nov list. — V Obizzi-jevi tiskarni je začel izhajati italijanski časopis „Il Rinnovamento“, ki ima namen pobijati prenapeto lahonstvo v našem mestu. Stane 4 gld. na leto. V 2. števi, ki je izšla v sredo, je priobčena tudi interpelacija dr. Laginje v zadevi Spiničičevi.

Lahonska nestrpnost. — „Rinnovamento“ pripoveduje, da je v nedeljo zvečer prišel v kavarno Imperiale na Travniku Slovenec Mihael Cvetežnik, 76-leten starček. Približal se mu je neki mladič in ga uprašal: „Cosa se vu?“ Cvetežnik odgovori: „Slovenec sem.“ Komaj je to izgovoril, priletela mu je na glavo silovita zaušnica, da se je starček zgrudil ne tla. Ta mladič je sin mestnega starašine Resen-a ter praktikant pri goriškem magistratu, ki dobi za svoje junaštvo primerno plačilo pri sodišču.

Umrljivost v Gorici tudi v l. 1891. ni zaostala za ono v poprejšnjem letu, ki je bila uročila precej hrupa po raznih časopisih. Lani je umrlo namreč od vsakih 1000 prebivalcev: na Dunaju 25, v Inomostu 22, v Solnogradu 26, v Zadru 28, v Gradcu 28, v Opavi 29, v Trstu 30, v Levovu 31, v Pragi in Ljubljani 30, v Gorici pa 37. Gorica bi bila po-tem-takem najbolj nezdravo mesto cele države! — Tako hudo pa najbrže vendarle ni. Med mrljici so ušeti tudi vsi tujci, ki tukaj umirajo. Znano pa je, da hodi semkaj mnogo jetkovih bolnikov, ki potem tu umirajo. — Res je pa vendarle, da nedostajanje dobre vode, obilica prahu in nesnage po ulicah, hišah in v kanalih jako slabo upliva na zdravstvene odnose naše mesta.

„Vabilo“ k rednemu občnemu zboru v nedeljo 15. maja 1892. ob 4 uri popoldne v dvorani pri Zvezdi na trgu Sv. Antona št. 4. Dnevni red: 1. Zborovanje odpré se. 2. Prebere in potrdi se zapisnik zadnjega občnega zbora 3. maja 1891. 3. Poročilo o društvenem razvoju in poslovanju. 4. Drugi nasveti in predlogi. 5. Volitev predstojništva v zmislu § 24 društvenih pravil. Ako bi ne prišlo k zboru vsaj 100 za glasuovanje opravičenih udov, sklicé se 22. maja občni zbor zopet z istim dnevnim redom in v istem prostoru. Morebitni predlogi in nasveti imajo se naznaniti vsaj osem dni pred občnim zborom društvenemu predstojstvu; pri tem je merodajen § 40. I. del društvenih pravil. To vabilo služi kot vstopnica.

Radodarni doneski. — Za „Slogine“ učne zavode so darovali v zadnjih osmih dneh: „N. S.“ 10 gld.; Filip Trpin v Sv. Križu 50 kr.; Anton Bratina, vikar v Doberdolu, 10 gld.; Ličen Janez v Rihembergu 1 gld.; „Ti-ne in družba iz Janezovega hotela v Črničah“ 1 gld. 10 kr.; Anton Klančič župan v Podgori 5 gld. „Ložki pravdarji 4 gld.“

Za žensko podružnico Družbe sv. C. in M. nabrala podgorska poverjenica gospá Terezija Klančičeva pri nedeljski veselici 12 gld. 50 kr.

Za otroški vrt v Pevmi daroval je gosp. Jožef Golob, vikarj v Podgori, 1 gld. Bog povni!

K pravdi dr. Staniča proti Devetaku smo prejeli naslednji dopis:

Rodoljuba, ki sta posredovala mej g. dr. Staničem ter g. Devetakom, spričujeta, da se je sprava izvršila za obe stranki po vse. častno. Plemenito srce je pokazal g. dr. Stanič, ker je bil takoj pripravljen, podati v spravo roko svojemu nasprotniku, a nič manj plemenito se ni vedel g. Devetak, ki je brez odloga in brez ugovora daroval znatno svoto 1000 gl. v blage, dobrodelne namere svojega okraja. Tedaj čast, zaslužena čast obema! G. Devetak je obzalovalje uvidel, da je delal krivico g. dr. Staniču vsled neistinitih poročil in informacij; zategadelj je bil takoj pripravljen vsotvar preklicati. In g. dr. Stanič mu je podal roko in sprava je bilo častno izvršena. Sedaj naj pa oba gospoda delujeta skupno in složno v blagor tolminskega trga in vsega tolminskega okraja!

Iz Čepovana smo prejeli obširnejši dopis o odhodu preč. g. župnika Blaža Grčca, ki bo v nedeljo slovesno umeščen na župnijo v Šempasu. Pri najboljši volji ne moremo ga priobčiti še danes, ker je bilo pred njim stavljenega že drugega gradiva na ostajenje. Prihodnjic.

Iz Šempasa smo prejeli obširno pesem v pozdrav novodošlemu gospodu župniku Blažu Grčcu, čegar instalacija se bo vršila prihodnjo nedeljo. Ako bi bili dobili primeren pozdrav v nevezani besedi, mi bi ga bili radi priobčili, v takej vezani obliki pa tega ne moremo storiti. Nikar po nepotrebnem uprezati Pegaza v Galejo! — Gospodje pošiljalci naj nam zatorej blagovoljno oprosté, ako doposlani pesniški proizvod ne zagleda belega dne, vsaj v našem listu ne.

V Podgori priredilo je v nedeljo zvečer tamošnje „Katoliško politično društvo“ „Besedo“, s katero morejo biti zadovoljni udeleženci in prireditelji. Velika društvena dvorana je bila polna poslušalcev iz raznih stanov. Navzoč je bil tudi vodja podgorske papirnice z nekaterimi uradniki, kar je prav dobro uplivalo na Podgorce in druge goste. Iz Gorice je došlo k tej veselici prav mnogo gospóde in drugega občinstva; tudi Solkan, St. Andrež, St. Peter, Ločnik, St. Ferjan in druge vasi v okolici so bile primerno zastopane. Z udeležbo morejo biti torej zadovoljni prireditelji te narodne veselice v prijazni naši Podgori. — Po drugi strani je bilo pa tudi občinstvo zadovoljno s prireditelji. Pod vodstvom gospoda nadučitelja Vinka Vodopivca peše so se tri pesmi inšicer Knitkova „Sabljenka“ (zbor), Ipavčev „Mrak“ (čvetospev) in Eisenhutova „V naravi“ (zbor); vse tri pesmi morale so se ponoviti. Bariton-solo pri drugi pesmi pel je gosp. nadučitelj Vodopivec. Pevci so želi obilo pohvale. — Pravniki gosp. Fr. Pavletič je pozdravil navzoče društvenike in goste ter v obširnem govoru razpravljal o važnosti narodnih društev v občé ter za Podgoro še posebe. Občinstvo je z viharno pohvalo odlikovalo nadepolnega podgorskega domačina. — Stritarjev prizor „Zapravlji-

vec“ se je precej dobro posrečil; Metka, Martin in Luka so dobro rešili svoje uloge. — Posebno dobro, izborno se je pa predstavljala vesela igra „Dežnik“, ki je za naše goriške razmere predelana izvirna igra „Berite Novice“. Vse uloge so bile dobro razdeljene. Igralo se je gladko in živahno, da je občinstvo z napeto pozornostjo sledilo dejanju na odru. Igrali so gg. Pavletič, in Princič ter g. čni Osana in Urbančič. Mnogobrojno občinstvo je z viharno pohvalo odlikovalo vrle podgorske diletante.

Po dokončanem srečanju na štiri lepe dobitke vršila se je domača zabava, pri kateri so domači pevci razveseljevali navzoče goste. Na nagovor gosp. Pavletiča, ki je poudarjal važnost Družbe sv. C. in M., zbirale sta podgorska poverjenica goriške ženske podružnice gospá Klančičeva in g. čna Urbančičeva radodarne doneske za prihodnje „božičnice“. Nabrale sta 12 gld. 50 kr. Gosp. Klavžar je napil v obširnem govoru podgorskim pevcom, diletantom, občinskim zastopnikom in drugim rodoljubom ter celej Podgori. Konečno je g. Makuc napil g. Fr. Pavletiču, ki je duša sedanjemu plodovitemu narodnemu delovanju v Podgori. Ta napitnica je bila sprejeta z viharnim odobravanjem. Proti polnoči začeli so goriški gostje odhajati, nesóci seboj prijeten spomin na lep naroden večer v bližnji Podgori.

Podgorsko županstvo je že večkrat pokazalo, da ne zamudi nikake prilike, ko treba braniti narodno čast svoje prijazne vasi. Tudi proti kukavičjemu jajcu v „krajevnem imeniku“ c. kr. osrednje statistične komisije na Dunaju, v kateri se je vtihotopila za imenoma Podgora tudi lahonska skovanka Piedimonte, storilo je na pravem mestu prave korake. Poslalo je namreč imenovane komisiji obširno in dobro utemeljeno pritožbo ter zahtevalo, naj se „Corrierov“ Piedimonte odstrani iz imenovane knjige. C. kr. okrajnemu glavarstvu v Gorici poslalo je prepis te pritožbe in naprosilo ga, naj bi jo od svoje strani podpiralo. — Tako je prav! Vsa čast podgorskemu županstvu, ki se zná o pravem času in pravim načinom postaviti po robu skrunilec slovenskega imena!

Kolikor smo imeli priliko doznati, bili so razni merodajni krogi v Gorici kar presenečeni radi takih „Corrierovih“ uspehov. In kakó bi ne! Koliko je laških mest, vasij in krajev pri nas na Goriškem, ki imajo lepa, udomačena in meš Slovenci splošno znana imena, ki so véasih starša od laških, a vendar jih ni najti v krajevnem imeniku, izdanem po c. kr. oblasti na Dunaju. Tržič, Gradišče, Kormin, Oglej itd. so starodavna imena, toda v onem imeniku jih ni še dandanašnjih! Ko se je pa pred kakimi šestimi leti porodilo v lahonskih glavah novo ime za slovensko vas, sprejeto je že letos v krajevni imenik in to vkljub temu, da je namestništvo prepovedalo vsakršno uradno rabo takih imen. Kdo naj se torej ne čudi „Corrierovim“ uspehom?

Glavno uprašanje je, kdo je podtaknil Piedimonte v krajevni imenik? Prepričani smo, da pride na dan oni tiček, ki je zgubil svoje srce v „Corrierovem“ uredništvu. Nekaterniki hočejo reči, da se je to kukavičje jajce podtaknilo pri našem glavarstvu. Bomo videli, kaj pokaže preiskava

Podgora je v zadnjem času dobila novega zdravnika v osebi gosp. Perca. Plačuje ga v prvi vrsti tamošnja papirnica, ker je zdravnik za vse njene delavce, ki imajo za-se posebno bolniško blagajnico. Pa tudi županiji Podgora in Ločnik mu dajejo nekaj letne plače. — Tamošnje prebivalstvo se je jako veselilo njegovega dohoda. Toda le prekmalu se je ohladilo to veselje, kajti že zdaj je zavladala v Podgori precejšnja nejevolja in razdraženost proti njemu. O tej zadevi smo dobili par poročil, ki navajajo posamezne slučaje, kateri so baje vzrok omenjeni razdraženosti podgorskega prebivalstva. Za danes jih še ne priobčimo. Le toliko naj omenimo, da se tudi gospod dr. Perco kmalu prepriča, da v Podgori ni mesto za laško politiko. ....

Telovadno društvo „Sokol“ v Prvačini priredi v nedeljo dne 1. maja 1892. veselico z naslednjim sporedom: I. V soboto zvečer o mraku obhodnica z godbo in streljanjem s topiči. — II. V nedeljo dne 1. maja ob 3 urah popoldne: 1. Volarič: Venček slovenskih pesmi, poje moški zbor — 2. Furlani: Sokolska, poje moški zbor — 3. Knittl: Šabljenka, poje moški zbor — 4. Srečkanje treh dobitkov — 5. Plesna zabava na prostem. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

„Narodna čitalnica“ v Cerknem priredi dne 1. maja v prostorih g. Andrej-a Kobala veselico z naslednjim sporedom: 1. Naprej Slovan, moški zbor, I. Laharnar. 2. Velikonočna, deklamacija, S. Gregorič. 3. Sem slovenska deklica, meš. zbor, A. Leban. 4. Pravo junaštvo, dramski prizor, J. Stritar. 5. Potoki tecite, meš. zbor, I. Laharnar. 6. Srečkanje. 7. Prosta zabava. — Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina za ude 10 kr. za neude 20 kr. Vstopnina za ude in povabljenim. Odbor.

Učiteljsko društvo za sežanski okraj bo imelo svoj glavni zbor v proslavo 300-letnice rojstva veleuma J. A. Komenskega v 5. dan majnika t. l. ob 10. uri

predpoldne v Sežani. Dnevni red: 1. Slavnostni govor. 2. Himna Komenskemu. 3. Pozdrav predsednika. 4. Overovljenje zapisnika zadnjega zbora. 5. Načrt opisa jedne občine v sežanskem okraju. 6. Poročilo tajnika. 7. Poročilo blagajnika. 8. Poročilo pevovodje. 9. Volitev odbora. 10. Volitev delegatov k občnemu zboru „Zaveze“.

Ker se bode ta dan proslavljal spomin uzor učitelja in pedagoga in je spored velezanimiv, nadeja se podpisani odbor, da vsak ud pokaže svoj stanovski ponos in zavednost. — Odbor.

Zborovanje učiteljskega društva za goriški okraj bode dne 12. maja t. l. ob 9. uri predpoldne v Gorici na slov. odd. dež. kmet. šole z naslednjim vsperedom. I. O pravnih razmerah slovenskega učiteljstva. II. O ženskih ročnih delih. III. Poročilo odseka za opis okraja, oziroma volitev enega uda v isti odseh. — IV. Volitev delegatov k 4. zborovanju „Zaveze.“ V. Posamezni predlogi in nasveti.

Z ozirom na važnost vspeveda samega in posebnega odborovega predloga pričakuje se prav obilna udeležitev. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala. — Odbor.

Prošnja do slovenskih čitalnic in bralnih društev. — Za narodno izobraževanje, združevanje in pospeševanje narodne zavednosti so bile slovenske čitalnice neizmerne vrednosti, odkar so se začele snovati in delovati. Vsaj se še marsikdo spominja, kako je bil že rajnji Bleiweis ponosen in vesel, ko se je po njegovem in drugih domoljubov trudu v življenje obudila tu in tam slovenska čitalnica. Od leta 1860 pa do danes se je že toliko teh narodnih ognjišč oživelo, da je vredno in spodbudno, da se zopet sestavi njih pregled. To željo je izprožil neki domoljub, ki bi rad v knjižici tekoče leto priobčil takov pregled. V ta namen je podpisane naprosil, da bi se tega dela lotil. Ker mu te opravičene domoljubne želje nikakor odbiti ne morem, zato prosim vse slovenske čitalnice in bralna društva, da bi mi pri priliki sledeče podatke o svojih zavodih iz leta 1891 poslali blagovolili. Ime društva, število udov, število odbornikov, ime in stan predsednika, tajnika in blagajnika; število časnikov, knjig; število besed (veselic); vrsta vseic (petje, gledišče, godba, ples, društvene igre, tombola itd); denarstveni promet; premoženje (gotovina, glasovir, godbeno orodje, pohištvo), dobrotnike in še druge slučajne zanimivosti, s katerimi se društvo odlikuje. V Krškem, 1. marca 1892.

J. Lapajne.

Na tobačnih zamotkih, ki se izdelujejo v ljubljanski tobačni tovarni za Bosno in Hercegovino, stoji na čelu nemški napis, pod njimi hrvatski, na levi srbski, na desni pa — turški. Pravih Turkov, t. j. prebivalcev turške narodnosti, je prav malo v Bosni in Hercegovini, pač pa je mnogo Srbov ali Hrvatov, ki so torej Slovani, čisto prav naučeni Slovani, a mohamedanske, t. j. turške vere. Vkljub temu se spoštuje turški jezik celo na — tobačnih zamotkih. Pri nas na Goriškem pa, kjer živi $\frac{2}{3}$ Slovencev, potiska se slovensčina povsod le v poniževalen koticček. Kakó dolgo bodo pač še trpele take žalostne razmere?!

Kranjsko. — Pri proračunu glediškega zaklada sklenil je deželni zbor kranjski z vsemi glasovi narodnih poslancev, da se ima na pročelju napraviti napis „Deželno gledišče“. To je pa Nemeč hudo zbdlo. Barona Žvegelj-u se je pa posrečilo pridobiti posl. Krsnika, da je v naslednji seji stavil predlog, naj se prejšnji sklep ovrže ter sklene, da se namesto slovenskega napisa postavi deželni grb. In čujte čudo: ta predlog je bil sprejet. V vojvodini Kranjski imajo torej celo narodni poslanci toliko obzira s 25.000 Nemci, da se ne upajo postaviti slovenskega napisa na deželno gledišče. Takó ponižujemo Slovenci sami sebe. Pa poretó, da Ljubljana bodi naš uzor!

— Pred 14. dnevi je magistrat stolnega mesta Ljubljane poslal uradno pismo nekemu slovenskemu županstvu v goriški okolici. Pismo je bilo nemško; zavitek je bil tiskan v nemščini, zadaj je pa stal pečat z nadpisom: „Stadtmagistrat der Landesfürstlichen Hauptstadt Laibach“. — Živelo središče cele Slovenije! Takó delamo Slovenci prostovoljno tlako tujstvu!

— Ta teden so se vršile v Ljubljani dopolnilne mestne volitve. „Slovensko društvo“ je postavilo naslednje kandidate: v III. razredu (ki je volil v ponedeljek) gg. Anton Klein, solastnik tiskarne, Štrukelj Franc, gostilničar in posestnik, Žitnik Jernej, čevljarski mojster in posestnik. Te kandidate je proglasilo ob enem kranjsko obrtno društvo, ker v tem razredu voli največ obrtnikov. V II. razredu, ki je volil v sredo, gospodje dr. Danilo Majoran, odvetniški kandidat, Andrej Senekovič, c. kr. gimnazij-ki ravnatelj, Anton Svetek, c. kr. računski preglednik, in Ivan Subic, c. kr. obrtne šole ravnatelj. V I. razredu, ki voli danes, gospodje Ivan Knez, posestnik in trgovec, Ivan Murnik, cesarski svetnik, deželni odbornik, itd., Fran Ravnikar, deželni blagajnik, Fran Terček, posestnik. — „Katoliško politično društvo“ letos ni postavilo svojih kandidatov, kar je naznanilo s posebno izjavo, s katero je priporočalo svojim somišljenikom, naj se volitev ne

udeležé. Zaradi tega so v tretjem in drugem razredu zmagali gori imenovani kandidati brez opozicije. Enako je zagotovljena zmaga tudi kandidatom v I. razredu.

Komensky. — Ljubljanski mestni zastop je sklenil, da neki ulici dá ime slavnega pedagoga in Slovana Komenskega. Proti temu sklepu pa je protestoval shod „Katoliškega polit. društva“, češ, da Komensky je bil strasten sovražnik katoliške vere in habsburške hiše, Slovenci pa da smo obema udani z dušo in telesom. Zató se ne smé dati ulici tega imena! — Vsak zaveden rojak mora le pomilovati uročitelje takih sklepov. Komensky je bil škof krivoverske sekte pred 260 leti, on je bil z dušo in telesom ter s prepričanjem udan svoji krivi veri, radi katere je veliko pretrpel; bil je nekak mučenik za svojo vero, za svoje prepričanje. To mu priznajo tudi vsi katoliški pisatelji, kateri ga radi tega tudi čislajo in občudujejo njegovo stanovitost in bridkosti in težvah, katere je prebil radi svoje krive vere.

Bil je nasprotnik katoliške cerkve, to je torej resnica, katera mu pa ne jemlje niti za las njegovih zaslug, radi katerih ga še dandanes časti in slavi ves izobraženi svet. Ali je čudo, ako je češki narod ponosen na takega svojega sina, ki je bil zaveden in odločen Čeh, in to v onej dobi, ko je bilo zavednih narodnjakov tudi na Češkem še jako malo? Ali je čudo, ako ga s Čehi vred slavé vsi Slovani kot svojega sina? Ako ga slavi ves svet, zakaj bi mi ostali za njim, zakaj bi celó ne stopili korak naprej ter s tem dokazali, da umemo ceniti zasluge svojih svetovnoslavnih sinov? Ni se torej čuditi, ako je tudi mestni zastop ljubljanski sklenil pridružiti se slavilcem tristoletnice rojstva tega slavnega Čeha s tem, da namerava dati eni ulici njegovo ime. Vsak Slovenec morá celó odobrávati tak sklep.

Toda ne, to se ne sme zgoditi, pravijo ljubljanski konservativci, ker Komensky je bil nasprotnik katoliške cerkve, a mi Slovenci smo katoliki! Gospóda, kaj pa imá njegovo krivo versko prepričanje opraviti z njegovimi velikanskimi zaslugami, radi katerih ga še danes slavi ves svet? Ne radi njegovih zmot, marveč radi zaslug in radi njegovega velikega duha ga slavimo! Ako bi vi in vaši somišljeniki, kar se jih je zarotilo proti Komenskemu po celej Avstriji, ne skrbeli za to, da po nepotrebnem vlačite na dan njegove verske znote, malokdo bi zvedel za nje; tisti pa, ki slučajno zvedó o njih iz obširnejših kritičnih spisov o Komenskem, znajo jih prav uvaževati. Mi smo o svojem času prečitali marsikak spis o Komenskem, a o njegovem strastnem sovraštvu do katol. cerkve nismo ničesa našli v njih, ker njegova verska znota nima nikake zveze z velikim kulturnim preobratom, kateremu je on dal novo in trdno podlago, na kateri sloni še dandanes naša šolska vzgoja in izobrazba. Vsa slava veljá torej Komenskemu kot največjemu pedagogu, kot velikemu človekoljubu, kot slavnemu sinu naroda slovenskega! Vse drugo, radi česar so naši konservativci v tolikih skrbel, so le prazna domišljija, ki nima nikake opravičene podlage. Nepotreben je bil tudi nasvet ljubljanskega „Slovenca“ do slov. učiteljstva, naj bi slavilo Komenskega le kot velikega pedagoga, ker prepričani smo, da ogromna večina niti vedela ni za vse ono, kaj zdaj konservativni listi brez potrebe vlačijo na dan; v pedagogičkih knjigah in spisih, ki prihajajo v roke učiteljstvu, ni najti takih poročil. Zató bi bilo najbolje, ako bi slov. konservativci pustili lepó v miru K. slabe strani, katere le malokdo vé, nihče pa ne slavi, ter pridružili se njegovim slavilcem. — Toda Slovenci smo slepi, da gremo na lep pri vsaki priliki — našim sovražnikom. Komensky je bil odločen Slovan, zató se je napovedal boj celó njegovemu spominu: kar je žalostna priča naših zmedenih odnosev v Avstriji.

Tooliko se nam je zdelo potrebno omeniti o Komenskem in njega slavilcih. Ako kdo meni, da ni takó, naj se pa oglasi in dokaže.

Javna zahvala.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, ki so spremili k večnemu počitku mojo preljubo soprogo oziroma našo nepozabno mater

Marijano Pipan

rojeno Legiša

izrekamo tem potom svojo najtoplejšo zahvalo.

Žalujoča rodbina.

Mavhinje, 28. aprila 1892.

Seiden-Grenadines, schwarz u. farbig (auch alle Leichtfarber) 95 kr. bis fl. 9 25 per Meter (in 18 Qual., ca. 200 Dessins) — versendet robenweise porto- und zollfrei die **Seiden-Fabrik G. Henneberg** (K. u. K. Hofliefer.), Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto. —

POSLANICA*)

IZJAVA.

Kolik 50 kr.

Veliko zadoščenje bilo je tudi meni, siromasni dekli, da je v Devetakovih pravi zmagala pravica nad lažjo.

Bila sem tudi jaz pozvana k porotni obravnavi in rada bi bila tudi jaz dala čast, komur čast gre, in radostno bi bila svetu odkrila, kako ognjusno in krivično se gospod doktor sumniči.

Ker sem mi je pa poziv v zadnjem hipu preklinal, in ker mi vest počitka ne dá, izjavljam tem potem, da mi gospod dr. St. ni nikdar nikake krivice storil, pač pa mnogo mnogo dobrega.

Bog mu plati tisočkrat in mu daj tudi naprej moč, da do dna zatré vsako laž in grdo in ostane siromakom in sirotam, kar je meni bil — pravi dobronik.

V Tolminu dne 27 aprila 1892.

Marija Florjančič - pomeni Miro Lorber kot priča Franc Tutta priča.

Kolik 50 kr.

Št. 27.922.

Jaz e. kr. notar, poverujem s tem, da je meni osobno znana Marija Florjančič živ. Ivana iz Koritence pri Grabovem, pred menoj in v pričjo sopotpisanih prič lastnoročno podkrižala predležčo izjavo.

V Tolminu dne 27. sedemindvajsetega aprila. 1892 dvaindveddeset.

(L. s.)

Janez pl. Premerstein e. kr. notar

*) Za sestavke pod tem naslovom uredništvo ne sprejema odgovornosti.

Poštna upraviteljica

sprejme se pri novem poštne uradu pri Robiču, eno uro hoda od Kobarida ob cesti na Italijansko, takoj v službo. Pogoji se izvedo pri podpisnem, do katerega naj se prosilke obrnejo.

Janez Volarič župan pri Robiču.

Štev. 16.

1892

Razglas

Dne 10. maja t. l. od 2. do 3. ure popoldne bo v Lokvah pri cestnem odborniku g. Antonu Muhi javna dražba v oddajo predelovanja jednega dela skladovne ceste „pri Strijah“ med Lokvami in Matavnom.

Klicna cena znaša 960 gl. 2 kr. a. v. Dražbeni pogoji, načrti in prevdarek stroškov tega dela razpoloženi so vsakemu v pregled v Lokvah pri cestnem odborniku g. Antonu Muhi.

Cestni odbor v Sežani

16. aprila 1892.

Načelnik:

Mahorčič.

Prostovoljna dražba.

Vsled dovoljenja c. kr. okrajnega za mesto delegovanega sodišča v Ljubljani vršila se bo 30. dne aprila dopoldne na Grapljem prostovoljna dražba živine (29 komadov govedi, konj in prašičev), ktera spada v zapuščinsko maso pokojnega Antona Kneza.

Izključne cene so one, ktere je dognala sodiška inventura. Kupnino je odrajtati na lici mesta in kupljeno živino odvesti takoj. V Ljubljani 22. dne aprila 1892.

Zdravilo iz kine in železa

želodčni okrepčevalni liker

izdeluje

lekarna Cristofolletti v Gorici.

Pomaga v vseh boleznih, v katerih se nahaja železo in kina.

Napravlja tek, pospešuje prebavljanje, uzroča redno pretvarjanje in hranjenje jedij, množi rudeča telesa v krvi ter premaga brezkrvnost.

Ker je prijetnega okusa, more se uživati pred jedjo. — Odrasli ga uživajo po kozarčku dva krat na dan, otroci pa po 1/2 kozarčka.

Cena izvorni steklenici 60 kr.

Založnica

PIVA IN LEDU

V KANALU.

Podpisanec priporočam izvrstno ustano in ohlajeno

goriško in štajersko

IZVOZNO PIVO

v sodčkih po 1/2, 1/4, 1/8 hekta, kakor tudi pivo v steklenicah po zmerni ceni in dobri postrežbi.

S spoštovanjem

Leopold Miklavčič,

zastopnik Lariševga pivovarja na par v Gorici.

UČENCA

čvrstega, poštenega, večšega slov. in italj. oziroma nemšk. jezika sprejemem v svojo prodajalnico s papirjem in šolskimi knjigami. Ant. Jeretič v Gorici.

Slavnemu občinstvu

se priporočajo naslednji goriški trgovci, obrtniki, rokodelci in drugi:

Jernej Kopač
na Solkanski cesti 9.
izdeluje vsakovrstne voščene sveče
Vseh vrst modrogo pivov.
V Gorici prodaja te sveče trgovci
A. Urbančič v Gosposki ulici. — Prodaja jih tudi Karolina Riesner v Nunski ulici, ki izdeluje in prodaja tudi mrtvaške vence, cvetlice in druge podobne reči.

Anton Urbančič
trgovec poleg Orzani v Gosposki ulici
prodaja raznovrstno drobo in manufakturno blago, sukno in drugo blago za moške inženjske obleke ter Kopačeve sveče.

Ivan Druša
na Travniku
ima bogato zalogo vsakovrstnega
USNJA
ter raznega orodja in potrebnih
za čevljarje
Prodaja na drobno in na debelo.

Ivan Reja
krčmar „Alta Colomba“
za veliko vojašnico na desnem voglu v ulico Morelli, toči domača vino, in ima
DOMAČO KUHINJO
Cene prav zmerne

Anton Jerkič
fotograf v Gorici
v ulici sr. Klare.

Blaž Bitežnik
KAMNOSEK
v Vrtni ulici št. 24, na dvorišču nasproti pošte, ima vedno v zalogi
nagrobne sponinke,
izdeluje oltarje, kipe, prižnice, vodotoke, itd. po svojih izvirnih načrtih

Ivan Howanski
čevljar
v Gosposki ulici med Orzani in Urbančičem.

Ivan Kavčič
veltržec na Kornu
ima zalogo
STEINFELODSKE PIVE.
v sodčkih in steklenicah ter žita, moke in otrobij.

G. Likar
v Gorici
Semeniška ulica št. 10,
PRODAJA mašne in šolske knjige in sv. podo, tiskovine za županije in duhovnije iz Hilarijanske tiskarne, papir za uradno in zasebno rabo in raznovrstne pisarske in šolske potrebščine po mogoče nizkih cenah.

Staroznana gostilnico „pri Lizi“
v Kapucinski ulici (Rabatišče) št. 2 ima zdaj v najemu

Franc Bizjak,
ki toči izborna in naravna vina, ima dobro domačo kuhinjo ter sobe za prenočišča. Cene so zmerne. — Tukaj je shajališče Slovencev iz spodnje Vipavske doline.

Ivan Bajt
krojač
v Nunski ulici št. 14, v hiši Hilarijanske tiskarne.

Ivan Cijan
krojač
v Nunski ulici št. 13 se priporočajo svojim rojakom v mestu in na deželi,

Anton Fon
v Semeniški ulici
ima prodajalnico vsakovrstnih klobukov in kap ter
gostilnico.
Toči vedno dobra in naravna vina.

Anton Kustrin
v hiši dr. Lisjaka v Gosposki ulici št. 23, ima
prodajalnico
za kavo, sladkor, moko, olje, riž in vsakovrstne jestvine na drobno in na debelo. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Franc Jakil
na sredi Raštelja št. 9
ima
ZALOŽNICO USNJA,
katero prodaja na drobno in na debelo.

Jožef Novič
krojač
v ulici sv. Antona št. 1.

Anton Koren
trgovec poleg gostilne „pri zlatem levu“ (al leon d'oro) v Gosposki ulici, prodaja razno lončarsko porcelanasto in stekleno blago, reže in vklada šipe v okna, reže in napravlja okvirje za zrcala in podobe.

Martin Poveraj
civilni in vojaški krojač v Gorici, priporočajo svojo veliko zalogo blaga za vsak stan, kakor tudi gotovih oblek. Daje: srajce, spodnje hlače, zavratnice, civilne, vojaške in uradniške ovratnike, sablje z vso opravo, zlate in srebrne zvezde, skratka: vse, kar je potrebno za gospodo vsakega stanu. Obleke po naročilih izdeluje točno in po zmernih cenah.

Ivan Dekleva
veltržec z vinom v Gorici ima v svojih založnicah vedno na izbiro vsakovrstna
domača vina
bela in črna istrijska ter
bela dalmatinska.
Pisarica se nahaja v Magistratni ulici. —
Prodaja na debelo

Peter Drašček
v Stolni ulici (via Duomo) št. 2
ima bogato založeno
PRODAJALNICO
kolonijalnega in jedilnega blaga ter tobaka. Kava, sladkor, olje, riž, moka, itd. Naročila z dežele se točno izvršujejo.

Anton Obidič
čevljar
v Semeniški ulici št. 4, se priporočajo Slovincem v mestu in okolici za blagohotna naročila.

Karol Drašček
PEK
Riva Corno št. 4.
Podružnica
za razprodajo kruha se nahaja v Semeniški ulici št. 2.

Ivan Velušček
krojač
v Vrtni ulici se priporočajo svojim slovenskim rojakom.

Ivan Čotar
krojač
v Rabatišču (Rabatta) št. 17 priporočajo se svojim rojakom za blagohotno podporo z naročili kakršnega koli dela v krojaštvu

Tiskarna

Ant. M. Obizzi-ja

priporočajo se slov. občinstvu za vsakovrstna dela, ki spadajo v tiskarsko stroko. V zalogi ima vedno vse tiskovine za duhovske, županske in druge urade. — Cene zmerne. — Ceni vsakemu na razpolago.

Izdajatelj in odgovorni urednik And. Gabršček. — Tiska A. M. Obizzi v Gorici.

ANTON POTATZKY
v Raštelju št. 7 v Gorici
prodajalnica drobega in nürnberskega blaga
na drobno in na debelo.

Jedino in najcenejše kupevališče.

Posebna zaloga
za kupovalce in razprodajalce na deželi, za krošnjurje in canjarje.

Največja zaloga
čevlarskih, krojaških, pisarskih, popotovalnih in kadilnih potrebščin.
Zimska obuvala
Vozički in stoli na kolesih za otroke.
Strune za godala.
Posebnost: Semena za zelenjaro in trave.
Prosim dobro paziti na naslov:
Na sredi Raštelja št. 7.

Proč z navadno kavo, kupujte
Kneippovo sladno kavo,
ki jo izdeluje za Avstro-Ogersko po naročilu g. župnika **Seb. Kneippa** edino le tovarna
bratov Ölz v Bregencu
ob Bodenskem jezera.

Večkrat. gosp. župnik **Kneipp** se je odločno izrekel zoper bobovo kavo, kakor jo zdaj v prodajalnicah kupujemo in uživamo. Tista je sad strupenega drevesa ne daje telesu nobene moči, razburja živce, ker je strupena, ter izvaja še druge jedina polprebavljene iz želodec Kneippova kava pa ima veliko

SCHUTZ - MARKE.

redilno moč, pomiri živce in je dosti boljše kup. Komur bi se ta kava ne zdelala dovolj okusna, naj jej premeša nekoliko

Ölzove kave,
in ne bo skoraj poznal razločka od navadne kave. Pil bo pa potem redilno, zdravo in ceno kavo.

Kako se ta kava kupa, to se bere že v naših zavojih. Kdor kupuje, naj pazi, da dobi pravo blago, ki ga pozna na tem: zavoji so štirivoglati in rudeči, bratov Ölz varnostna marka, ponovica, podoba in podpis župnika Kneippa. Ölzova kava nosi naše ime in ponyo.

V Gorici jo prodajajo: P. Drašček, Adolf Guttmann, Anton Zollin, Jos. Comel in J. Braun

Bratje Ölz,
tovarna za Kneippovo sladno kavo v Bregencu.

SAUNIG & DEKLEVA
Nunska ulica št. 14
v Gorici

priporočata vsake vrste dvokoles (velocipedov) za odrasle in otroke, kakor tudi šivalnih strojev novega sistema. Popravljajo se pohabljeni velocipedi in šivalni stroji po najnižjih cenah.

Tinktura za želodec,

katero prireja **GARRIJEL PICCOLI,** lekarna „pri angejlu v Ljubljani, Dunajska cesta, je mehko, učinkujoče delovanje prebavnih organov urejajoče sredstvo, krepiča želodec ter pospešuje telesno odprtje. — Razpošilja jo izdelovatel v zabojčkih po 12 in več steklenic. Zabojček z 12 stekl. velja gl. 1.36, z 55 steklen., 5 Kg. teže, velja gl. 5.26. Poštnino plača naročnik. Po 15 kr. stekleničico razprodajajo lekarnice.

Anton Trebše
Protiv Soškemu mostu št. 12 v GORICI
naznanja
da je v četrtek 14. aprila odprl
novo gostilnico
v hiši lesnega trgovca gosp. Josipa HVALA. Priporočajo se svojim rojakom, da bi ga blagovolili počaščevati z obilnim obiskom.

Brömer Elmerhausen & Reich
Dunaj (Wien), Wallfischgasse 3.
Podružnica: Palazzo Modello — Trst

Svoja kolesarska šola. Svoja kolesarska šola.

Ceniki brezplačno
Vse poprave biciklov po jako nizki ceni.

Čudovite kapljice
sv. Antona Padovanskega

To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodajna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrudovratnejše žilodčne bolezni. Prav izvrstno vstrezajo zoper hemoroje, proti boleznim na jetrih in na uravni, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mesečnih nadelžnostih, zoper beli tok, božjast, zoper bitje srca ter čistijo pokvarjeno kri. One ne preganjajo same omejenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; za naročbe in pošiljate pa edino v lekarnici **Cristofolletti v Gorici,** v Trstu v lekarni C. Zanetti in G. B. Kovis, v Ljubljani v lekarni U. pl. Trnkoczy G. Piccoli, in Ljud. Grečelna „pri Mariji pomagaj“; v Postojni v lekarni Buccarich, v Ajdovščini v lekarni Sapla, v Vipavi v lekarni Guglielmi, v Beljaku dr. Kampf.

1 steklenica velja 30 kr.
NB. Varovati se je treba marsikakih balzamov, katere sivojono oznanjajo in pripravljajo, ki pa kvarijo človeku le zdravje, ker dražijo želodec in živce, da nastanejo lahko hudi in nevarni nasledki.

Krasni uzorci zasebnikom brezplačno in poštine prosto. — Knjige za krojače nefrankovano.

Snovi za obleke
Preravnjen in doskling za višjo duhovščino, predpisane snovi za uniforme c. kr. uradnikov, tudi za veterane, ognjegasce, telovadce, livreje, sukna za biljarde in igralne mize. Loden tudi nepremočljiv, za lovske sukne; pralne snovi, pledi za potovanje od 4 do 14 gl. itd. Kdor hoče kupiti cene vredno, pošteno, trpežno, iz čiste volne sukno in ne le cenene cunje, ki se od vseh strani ponujajo in niso vredne niti krojaškega dela, obrne naj se do

Joh. Stikarovsky v Brnu (Brünn).
Stalna zaloga sukna čez 1/2 mil. gl.
Največja razpošiljalnica v teh krajih.

Pozor! P. n. občinstvo se opozarja pred tvrdkami, ki ponujajo ostanke in odrezke po 3-10 m za salonske obleke.

Ze pri tej enakomerni dolžini razvidi se očitno sleparstvo, ker taki ostanke se dobivajo le od zastarelih in pokvarjenih kosov.

Tako sleparsko blago, katero tvrdke kupujejo iz 2. ali 3. roke, ni niti tretjine ponujane cene vredno.

Razpošilja se s povzetjem; nad 10 gl. — franco.
Dopisovanje v nemškem, madjarskem, češkem, poljskem, italijanskem in francoskem jeziku.

Častna diploma 1891. Zlata svetinja v Zagrebu

KWIZDOV
restitučni fluid

pralna voda za konje. Cena steklenici gl. 1.40

Ze 30 let se rabi v dvornih in večjih konjarnah vojaških in civilnih za okrepčevanje pred, a k pokrepčenju po težkih delih, pri izpahenjih, omrtvenju žil itd. usposobi konje k izvršnim službam v upregi.

Paziti je na gornjo varstveno znamko ter zahtevati izrecno:
KWIZDOV RESTITUČNI FLUID.
Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah.

Glavna zaloga
Franz Joh. Kwizda
k. u. k. österr. u. kün. rumän. Hoflieferant,
1 Kreisapotheker Korneuburg b. Wien.

VINSKI EKSTRAKT.

To pripoznano specialiteto priporočam za hitro in izvrstno narejanje izvrstnega i zdravega vina, ki se nikakor ne ločimo naravnega vina.

Cena za 2 kila (za 100 litrov vina) gl. 5.50
Recept te brezplačno prilaga. Za najboljši vspeli in zdrav izdelek jamčim jaz.

PRIHRANITEV ŠPIRITA
doseže se z mojo pokrepčevalno esenco za žganjine, ki daje pijačam prijeten in rezek okus in ki se dobiva samo pri meni.

Cena gl. 3.50 kilo (na 600 — 1000 litrov) navodom za rabo.

Razum teh specialitet imam tudi vse esence za izdelovanje ruma, konjaka, finih likerjev itd. Recepti brezplačno. Cenik poštine prosto.

Karol Filip Pollak
Tvornica esenčnih specialit v Pragi.
Solidni zastopniki se iščejo.